

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 775
van **CATHY COUDYSER**
datum: 21 april 2020

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Kustbescherming - Embryonale duinen

In haar beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2019-2024 stelt de minister dat stormen, in combinatie met de getijdenwerking, een van de belangrijkste natuurlijke bedreigingen vormen in de Noordzeeregio en dat het daarom noodzakelijk is om de kust tegen stormvloed te beschermen. Een stijgende zeespiegel vormt een extra uitdaging om onze kust blijvend te beschermen. Het complex project Kustvisie onderzoekt welke aanpak nodig is om onze kust en het achterland ook op lange termijn te beschermen tegen de zeespiegelstijging. In het Vlaamse regeerakkoord wordt bijkomend verduidelijkt dat inzake investeringen in kustverdediging ruimte zal worden gegeven aan natuurlijke processen en dat de kustgemeenten hierbij zouden betrokken worden.

Begin dit jaar werden we geconfronteerd met verschillende voorjaarsstormen die duidelijke sporen nagelaten hebben aan de kust. De kliffen die aldus ontstaan, worden traditioneel weggewerkt door zand op te halen in de Noordzee en deze op de kustlijn op te spuiten. Vanuit natuurorganisaties wordt al enige tijd gepleit voor de frequentere toepassing van natuurlijke kustverdedigingstechnieken.

In een krantenartikel in De Standaard van 11 februari 2020 heeft de directeur infrastructuur van afdeling Kust van het Vlaamse agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) aangegeven dat het agentschap de natuurlijke aanpak ernstig neemt en dat er twee proefprojecten inzake embryonale duinenvorming lopende zijn: in Raversijde en in Middelkerke. Hij stelde dat de beleving van de kust, waarbij de Vlaming sterk gehecht is aan zijn zicht op zee, maakt dat de geesten nog moeten rijpen ten aanzien van het idee van (hoge) duinenvorming voor de dijk.

Op 27 maart 2020 hebben bulldozers tijdens onderhoudswerken aan het strand tussen Mariakerke en Raversijde de embryonale duinenvorming vernield door het strand te egaliseren.

1. Kan de minister het opzet van de twee proefprojecten rond embryonale duinenvorming kort schetsen? Tot welke concrete bevindingen hoopt men met dit proefproject te komen? Hoe lang zouden de proefprojecten precies lopen?
2. Wat is het standpunt van de minister (en van het agentschap MDK) met betrekking tot de vernietiging van het proefproject rond embryonale duinenvorming in Oostende?
3. Zal dit proefproject voorsnóg op dezelfde plek heropgestart worden en/of opteert de minister er eventueel voor om eenzelfde proefproject(en) elders aan de kust op te zetten?

4. Welke acties en/of maatregelen kan het agentschap nemen om soortgelijke vernietiging in de toekomst uit te sluiten?
5. Ontwaart de minister innovatieve technologieën die kunnen ingezet worden als ecologisch alternatief voor de machinale nivellering van strandstroken voor toeristische en economische activiteiten?
6. Aant de minister het wenselijk om van overheidswege inzake het beheer van strandzones bijkomende richtlijnen aan de kustgemeenten op te leggen met het oog op het zo goed mogelijk vrijwaren van natuurlijke kustbeschermingsprocessen?

ANTWOORD

op vraag nr. 775 van 21 april 2020

van **CATHY COUDYSER**

1. In Raversijde-Oostende zorgt de ligging van de kustbaan en tramlijn langs de kustlijn voor overlast bij felle wind. Zand waait tijdens stormen vanop het strand op de tramsporen en kustbaan, waardoor deze tijdelijk ontoegankelijk zijn en moeten vrijgemaakt worden. Om hiervoor een natuurvriendelijke en efficiënte oplossing te bieden, wordt op het strand een raster van helmgras, omringd door rijshouthagen, aangelegd. Deze combinatie moet het wegwaaiende zand opvangen en vasthouden. Bij succes zal deze aangroeiende duin ook een rol spelen in de kustveiligheid. In Middelkerke is als kustveiligheidsmaatregel gekozen voor de aanleg van een grasdijk, dit is een beplant en verhoogd zandvolume tussen zeedijk en strand. Deze grasdijk zorgt voor extra bescherming tegen stormvloed en vanuit zee, als invulling van de vereisten uit het Masterplan Kustveiligheid.
Beide projecten worden dit jaar aanbesteed voor uitvoering.
Ze zullen ons ervaring opleveren bij de opbouw, beheer en onderhoud van dergelijke duin-voor-dijk oplossingen die een innovatieve rol kunnen spelen in de toekomstige zeewering.
De monitoring is ingebed in het Europese Interreg-project SARCC (Sustainable and Resilient Coastal Cities) en loopt tot najaar 2022.
2. Ik betreur absoluut de vernietiging van de embryonale duinen in Oostende. Het ging hier niet om de vernietiging van een proefproject, gezien deze nog moeten uitgevoerd worden, maar om een natuurlijk ontwikkelde duin op deze locatie.
3. Beide proefprojecten moeten nog aanbesteed en uitgevoerd worden, dus er is geen sprake van heropstart. De geplande proefprojecten zullen uitgevoerd worden en bij positieve evaluatie kan overwogen worden om dit ook op andere plaatsen toe te passen.
4. Samen met het agentschap Natuur en Bos heeft het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust een plan uitgewerkt om deze embryonale duinvorming en zeker de te realiseren proefprojecten te bebakenen. Dit houdt ook in dat er andere uitvoeringsmethodes zullen moeten komen voor de ruiming van zandoverlast. Dit wordt momenteel met enkele kustgemeenten besproken.
5. De taak om stranden te nivelleren vereist een mechanische ingreep om het zand te verplaatsen van punt A naar punt B. Dit zal met innovatieve technieken niet anders zijn. Het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust is bereid om initiatieven van de markt waarbij er een lagere milieu-impact is verder te onderzoeken samen met de kustgemeenten.
6. Zoals aangegeven wordt gewerkt aan een nieuwe aanpak met maximale vrijwaring van de natuurlijke ontwikkelingen. Dit zal moeten resulteren in nieuwe afspraken met de kustgemeenten.